

Ceredigion 12

**Cynllun Datblygu Lleol Newydd
2018 - 2033**

**Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd
Cychwynnol:
Crynodeb Annhechnegol**

**Ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir
2019**

Os hoffech chi gael y ddogfen hon mewn fformat arall, fel print bras neu gefndir lliw, cysylltwch â'r tîm Polisi Cynllunio drwy e-bost ldp@ceredigion.gov.uk neu dros y ffôn 01545 572123

Contents

1. Cyflwyniad	1
2. Y Cynllun Datblygu Lleol Newydd	1
3. Arfarniad o Gynaliadwyedd ac Asesiad Amgylcheddol Strategol	2
4. Datblygu Fframwaith yr Arfarniad o Gynaliadwyedd	5
5. Nodi cynlluniau, rhaglenni eraill perthnasol ac amcanion yr Arfarniad o Gynaliadwyedd	5
6. Crynhoi Data Sylfaenol	5
7. Nodi Materion Cynaliadwyedd Allweddol	5
8. Fframwaith Drafft yr Arfarniad o Gynaliadwyedd	6
9. Ymgynghori Blaenorol	6
10. Datblygu Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol	7
11. Asesu Cysondeb Amcan CDLI 2 yn erbyn Amcanion Cynaliadwyedd yr AC/AAS	8
12. Asesiad o Bolisiâu Strategol y CDLI	11
13. Mesurau Lliniaru	13
14. Monitro Effeithiau'r Cynllun	13
15. Sylwadau ar yr Arfarniad o Gynaliadwyedd	14
16. Mabwysiadu'r Cynllun	15

1. Cyflwyniad

- 1.1 Y ddogfen hon yw Crynodeb Annhechnegol Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol Cynllun Datblygu Lleol newydd Ceredigion (2018-2033) . Mae'n egluro sut mae'r Arfarniad o Gynaliadwyedd wedi dylanwadu ar ddatblygiad y Strategaeth a Ffefrir.

2. Y Cynllun Datblygu Lleol Newydd

- 2.1 Daeth adroddiad yr adolygiad i'r casgliad bod llawer o CDLI 1 yn addas i'r diben, bu'r rhan fwyaf o'r polisïau a hierarchaeth yr aneddiadau, dros gyfnod CDLI 1, yn ddefnyddiol ac yn gadarn. Yr hyn oedd angen ei newid oedd cydnabod y newidiadau i bolisïau cenedlaethol, a materion yn ymwneud â datblygu tai yn y manau iawn. Arweiniodd hyn at gynhyrchu papurau testun ar amryw o themâu allweddol a amlygwyd yn adroddiad yr adolygiad. Dangosodd y papurau testun y sylfaen tystiolaeth a'r newidiadau i bolisïau lleol a chenedlaethol sy'n arwain at yr angen i wneud newidiadau i'r cynllun. Mae'r papurau testun wedi cynnig amryw o newidiadau bach a mawr, neu ddim newidiadau i strategaeth a pholisïau CDLI 2, gyda mwyafrif polisïau a hierarchaeth CDLI 1 yn cael eu dwyn ymlaen - gan fynd i'r afael â'r materion hynny a amlygwyd fel ffaelecteddau yn Adroddiadau Monitro Blyneddol ac adroddiad yr Adolygiad yn unig.
- 2.2 Felly, o ystyried bod llawer o faterion allweddol, amcanion, strategaeth, hierarchaeth a pholisïau'r CDLI presennol eisoes wedi'u hasesu dan yr Arfarniad o Gynaliadwyedd /Asesiad Amgylcheddol Strategol (AC/AAS) ([Cyngor Sir Ceredigion](#)), nid yw'r AC/AAS hwn yn bwriadu ail-edrych ar y penderfyniadau hynny a wnaed eisoes, sydd wedi llwyddo i atal, lleihau, a hyd y bo modd, gwneud iawn am unrhyw effeithiau andwyol arwyddocaol ar yr amgylchedd, sy'n cael eu dwyn ymlaen i CDLI 2. Nid yw cyd-destun a goblygiadau cynladwyedd y penderfyniadau hyn wedi newid.

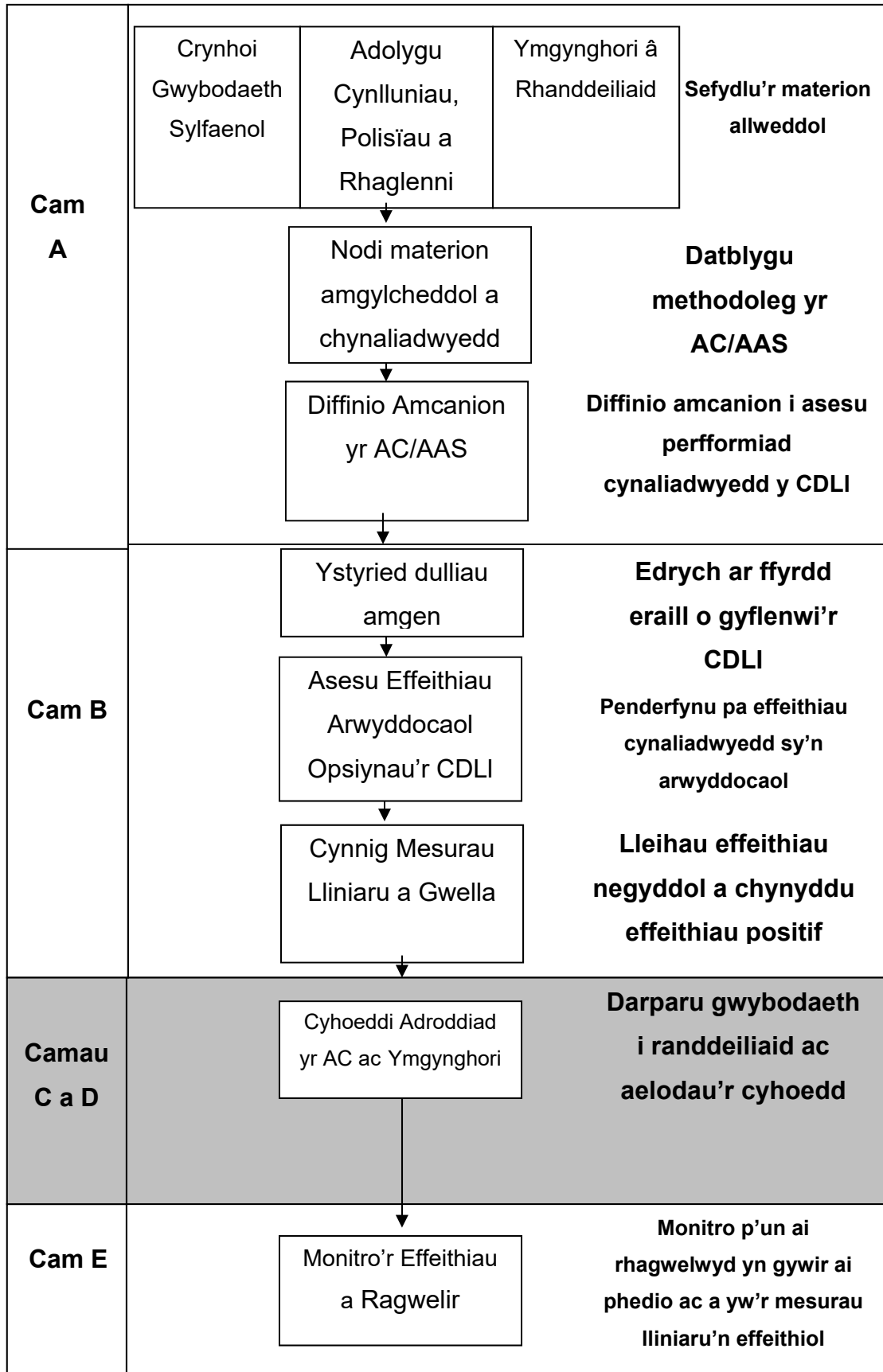
- 2.3 Fodd bynnag, lle cynigiwyd newidiadau o CDLI 1 i CDLI 2, bydd yr AC/AAS yn adolygu pob un o'r rhain. Yn dilyn yr ymgynghoriad cychwynnol, mae CDLI 2 yn cynnig newidiadau i'r weledigaeth, amcan CDLI (rhif 4) , a newidiadau i'r polisiau strategol canlynol – S01, S02, S03, S04, S05, yn ogystal â chreu un Polisi Strategol newydd, sef Polisi strategol y Gymraeg, S06.
- 2.4 I grynhoi, mae'r prif newidiadau i bolisiau'r strategaeth yn cynnig symud i ffwrdd o ddatblygu nifer cyfyngedig o dai ar gyfer y farchnad agored ar draws pob annedd cysylltiedig, i ddull sy'n canolbwyntio ar adeiladu tai ar gyfer y farchnad agored mewn aneddiadau sydd â llwybrau teithio llesol a/neu fynediad i drafnidiaeth gyhoeddus reolaidd (a ddiffinnir fel un sy'n rhedeg yn ystod oriau gwaith arferol, gyda siwrnai sy'n para dim mwy na 30 munud i Ganolfan Gwasanaethau Trefol). Mae'r rhain wedi'u categorio fel Aneddiadau Mawr Cysylltiedig ac Aneddiadau Cysylltiedig Cynaliadwy, yn dibynnu ar eu hygyrchedd a'u maint. Y tu allan i'r aneddiadau hyn, dim ond datblygiadau sy'n unol â'r polisi cenedlaethol a ganiateir.
- 2.5 Nid y cynllun drafft llawn yw'r Strategaeth a Ffefrir ar gyfer CDLI 2, ond mae'n gosod y materion allweddol, ynghyd â chynigion bras y Cyngor ar gyfer mynd i'r afael â nhw. Mae'n cynnwys y Weledigaeth arfaethedig, y Strategaeth a Ffefrir, a Pholisiau Strategol. Mae'n dangos sut y bwriedir mynd i'r afael â materion a thueddiadau amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol allweddol sy'n effeithio ar Geredigion. Mae'r strategaeth yn dangos sut y bwriedir cwrdd ag anghenion datblygu'r ardal, gan gynnwys lleoliadau bras posib ar gyfer tai newydd a chyflogaeth.

3. Arfarniad o Gynaliadwyedd ac Asesiad Amgylcheddol Strategol

- 3.1 Pwrpas Arfarniad o Gynaliadwyedd yw hyrwyddo datblygu cynaliadwy, drwy sicrhau gwell integreiddiad o ystyriaethau cynaliadwyedd wrth baratoi a mabwysiadu cynlluniau datblygu tai. Dan ddarpariaethau Deddf Cynllunio

a Phrynu Gorfodol 2004, mae Arfarniad o Gynaliadwyedd yn ofynnol ar gyfer Cynlluniau Datblygu Lleol yng Nghymru. Mae Arfarniad o Gynaliadwyedd yn broses ailadroddol a gynhelir wrth fynd ati i baratoi'r Cynllun, sy'n nodi i ba raddau y bydd gweithredu'r Cynllun yn cwrdd â'r amcanion economaidd, amgylchedd a chymdeithasol sy'n diffinio datblygu cynaliadwy.

- 3.2 Dylai Arfarniad o Gynaliadwyedd hefyd gynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol fel bo'n ofynnol dan Reoliadau Asesiadau Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004. Bydd Asesiad Amgylcheddol Strategol yn sicrhau bod CDLI 2 yn nodi ac yn rhagweld unrhyw effeithiau amgylcheddol arwyddocaol sy'n deillio o'r cynigion; gan gynnwys cynigion amgen, ac yn cynnig mesurau i liniaru unrhyw effeithiau andwyol. Bydd angen monitro unrhyw effeithiau arwyddocaol unwaith bod CDLI 2 ar waith.
- 3.3 Rhaid i'r Asesiad Amgylcheddol Strategol asesu effeithiau arwyddocaol tebygol y cynllun ar yr agweddau canlynol o'r amgylchedd, yn unol â rheoliadau Asesiadau Amgylcheddol Strategol: Aer, Bioamrywiaeth a Fflora a Ffawna, Treftadaeth Ddiwylliannol, Iechyd Dynol, y Dirwedd, Asedau Materol, y Boblogaeth, Dŵr, Pridd, Yr Hinsawdd a'r gydberthynas rhyngddyn nhw.
- 3.4 Bodlonir gofynion yr Arfarniad o Gynaliadwyedd a'r Asesiad Amgylcheddol Strategol drwy un broses werthuso, yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Bydd yr AC/AAS o CDLI 2 yn cynnwys pum cam, a amlinellir isod:

Ffigur 1

Diagram o brif gamau'r broses AC/AAS. Mae cam yr Adroddiad AC (y cam presennol) wedi'i liwio'n llwyd.

4. Datblygu Fframwaith yr Arfarniad o Gynaliadwyedd

- 4.1 Ymgwymerwyd â'r broses a'r tasgau canlynol er mwyn helpu i baratoi'r Adroddiad Cwmpasu.

5. Nodi cynlluniau, rhaglenni eraill perthnasol ac amcanion yr Arfarniad o Gynaliadwyedd

- 5.1 Roedd y cam cyntaf yn cynnwys dadansoddi cynlluniau a rhaglenni perthnasol ar lefel Ewropeaidd, Cenedlaethol, Rhanbarthol a Lleol, er mwyn nodi materion perthnasol wrth baratoi'r CDLI (Atodiad 2 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol).

6. Crynhoi Data Sylfaenol

- 6.1 Cyflwynir cymeriadaeth amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol sylfaenol ar gyfer Ceredigion gan ddefnyddio'r dull papurau testun a ddefnyddir yn yr Adroddiad Cwmpasu, sy'n ymgorffori newidiadau a gwybodaeth ychwanegol a gasglwyd ers yr ymgynghoriad ar yr adroddiad hwnnw. Wrth i'r Arfarniad o Gynaliadwyedd fynd rhagddo, gan asesu'r cynllun a'r monitro, mi fydd angen mireinio'r data a'r set wybodaeth sylfaenol. Bydd angen nodi a/neu gaffael data a gwybodaeth fwy meintiol a manwl-gywir, sy'n berthnasol i'r Amcanion Cynaliadwyedd.

7. Nodi Materion Cynaliadwyedd Allweddol

- 7.1 Roedd y cam hwn yn cynnwys nodi materion cynaliadwyedd allweddol sy'n berthnasol i Geredigion, a ddefnyddiwyd i gynhyrchu'r amcanion cynaliadwyedd allweddol ar gyfer y Cyngor Sir. Am y set lawn o faterion, gweler Atodiad 1 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol.

8. Fframwaith Drafft yr Arfarniad o Gynaliadwyedd

- 8.1 Roedd y Fframwaith hwn yn ymgorffori'r wybodaeth sylfaenol allweddol a materion cynaliadwyedd, gan greu un arf systematig o amcanion a fyddai'n caniatáu dadansoddi effeithiau cynaliadwyedd polisïau a chynigion y CDLI newydd.
- 8.2 Cynhaliwyd cyfarfodydd o'r Gweithgor Cynaliadwyedd i ddarparu gwybodaeth a chynghor yn ystod y broses o gynhyrchu'r Arfarniad o Gynaliadwyedd a'r Asesiad Amgylcheddol Strategol. (AC/AAS)
- 8.3 Roedd amcanion y cyfarfodydd fel a ganlyn:
- cynorthwyo i ddatblygu methodoleg ar gyfer yr AC/AAS;
 - cynorthwyo i nodi materion a chyfleoedd cynaliadwy ac amgylcheddol addas (amgylcheddol, economaidd, cymdeithasol, llywodraethu da, a defnydd cyfrifol o wyddoniaeth);
 - cynorthwyo i nodi a meintioli amcanion cynaliadwyedd a monitro dangosyddion;
 - trefnwyd y rhai a wahoddwyd i'r cyfarfod i geisio sicrhau cydbwysedd o gyfraniadau oedd yn adlewyrchu Saith Nod Llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, a'r pum ffordd o weithio i gyflawni'r nodau hyn..
 - rhestrir y sefydliadau oedd yn rhan o'r grŵp yn Atodiad 4 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol.
 - darparu arweiniad ar asesu'r CDLI newydd mewn perthynas ag amcanion a dangosyddion yr AC/AAS.

9. Ymgynghori Blaenorol

- 9.1 Mae ymgynghori'n ofniad gorfodol yn ystod gwahanol gamau'r broses AC/AAS. Dan Reoliadau AAS Cymru, rhaid ymgynghori â'r ddau gorff ymgynghori (Cyfoeth Naturiol Cymru a Cadw) ynghylch cwmpas a lefel manylder yr wybodaeth sydd i'w chynnwys yn yr Adroddiad Amgylcheddol

(y cyfeirir ato yma fel Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol). Anfonwyd yr Adroddiad Cwmpasu at y cyrff ymgynghori yn unol â'r gofynion ymgynghori ar gyfer y cam hwn o'r AAS. Er mwyn gwneud y broses yn un mor gynhwysol â phosib, cafodd y cyhoedd a'r sefydliadau'n gyffredinol gyfle cyfartal i wneud sylwadau ar y ddogfen Gwmpasu. Yn unol â Rheoliadau AAS Cymru, pennwyd cyfnod ymgynghori o bum wythnos ar gyfer y cam cwmpasu.

10. Datblygu Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol

- 10.1 Ar ôl ymgynghori ar yr Adroddiad Cwmpasu, ystyriwyd yr holl sylwadau, a dechreuodd yr ALI ar y broses o adolygu'r holl waith a wnaed hyd hynny ar yr AC/AAS. Yn bennaf, adolygwyd cynlluniau a rhaglenni ychwanegol, ystyriwyd gwybodaeth sylfaenol newydd, diweddarwyd materion allweddol, a diwygiwyd Ffamwaith Amcanion Cynaliadwyedd a dangosyddion yr AC fel rhan o'r gwaith ar Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd. Mae'r set derfynol o amcanion cynaliadwyedd a ddefnyddiwyd i asesu'r Strategaeth a Ffebrir ar gyfer y CDLI newydd wedi'u hamlinellu yn Nhabl 2.

Tabl 2. Prif Amcanion Cynaliadwyedd AC/AAS Ceredigion

Amcan rhif	Amcan Cynaliadwyedd
1a	Lleihau achosion a rheoli effeithiau'r newid yn yr hinsawdd (gan gynnwys Newidiadau Arfordirol).
1b	Sicrhau bod mesurau digonol yn eu lle i addasu i'r newid yn yr hinsawdd a lliniaru effeithiau'r newid yn yr hinsawdd.
1c	Lleihau'r perygl o lifogydd.
2a	Lleihau halogiad a diogelu ansawdd a maint y pridd a'r mawn.
2b	Cynnal a gwella ansawdd yr aer ar draws Ceredigion.
2c	Lleihau effeithiau andwyol defnydd o'r tir ar faint ac ansawdd adnoddau dŵr mewndirol ac arfordirol.
3a	Gwneud defnydd cynaliadwy o adnoddau naturiol.

Amcan rhif	Amcan Cynaliadwyedd
3b	Adeiladu a chynnal gwasanaethau a seilwaith o ansawdd uchel sy'n ystyriol o'r amgylchedd.
4a	Gwerthfawrogi, cadw a gwella bioamrywiaeth, gan gynnwys cysylltedd a chydnerthedd ecolegol, i wneud y mwyaf o wasanaethau'r ecosystem.
5a	Deall, gwerthfawrogi, gwarchod, gwella a dathlu tirwedd, amgylchedd hanesyddol, amrywiaeth, hynodrwydd lleol, treftadaeth hanesyddol a diwylliannol Ceredigion.
6a	Cadw hunaniaeth ddiwylliannol unigryw a sicrhau bod anghenion y ddemograffeg newidiol yn cael eu bodloni.
6b	Hyrwyddo datblygiad cymunedau bywiog, diogel, fforddiadwy, hygyrch a chydlynus.
7a	Hyrwyddo a darparu cyfleoedd a gwasanaethau i gadw cymunedau'n iach.
8a	Hyrwyddo, datblygu a gwella cyfleoedd i greu cyfleusterau twristiaeth, hamdden ac adloniant cynaliadwy sy'n ystyriol o'r amgylchedd yng Ngheredigion.
9	Cynyddu cyfleoedd i adeiladu ar sylfaen addysg a sgiliau Ceredigion.
10	Gwarchod a hyrwyddo'r Gymraeg.
11a	Lleihau'r angen i deithio/effaith teithio, a hybu defnydd o ddulliau teithio mwy cynaliadwy a llesol.
11b	Gwella mynediad cymunedau at wasanaethau, a gwella cysylltedd er mwyn yr economi.
12	Hybu economi fywiog ac amrywiol.

11. Asesu Cysondeb Amcan CDLI 2 yn erbyn Amcanion Cynaliadwyedd yr AC/AAS

11.1 Pennodd y Strategaeth a Ffebrir ar gyfer CDLI 1 18 o amcanion oedd yn ymateb i faterion penodol roedd y Cynllun am fynd i'r afael â nhw. Mae'r

amcanion hyn yn aros yr un fath ar gyfer CDLI 2, ar wahân i'r Amcan Twristiaeth (Amcan CDLI 4), a byddant yn helpu i gyflenwi Gweledigaeth CDLI 2 ac ymateb i'r materion a'r tueddiadau a amlygwyd yn yr Adroddiad Cwmpasu a'r adolygiad cyffredinol o wybodaeth economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol sylfaenol. Dim ond Amcan 4, ochr yn ochr â'r Weledigaeth ddiwygiedig a'r chwe Pholisi Strategol fydd yn cael eu hasesu, am fod y polisiau a'r amcanion eraill eisoes wedi'u hasesu dan yr AC/AAS ar gyfer CDLI 1.

11.2 Gosodir manylion Gweledigaeth ac Amcan CDLI 2 isod:

Tabl 3. Gweledigaeth ac Amcan CDLI 2 Ceredigion

Amcan Rhif	Amcan CDLI
Gweledigaeth	<p>Erbyn 2033, bydd Ceredigion yn sir o gymunedau bywiog, dwyieithog ac ymgysylltiol, y mae pobl yn dewis byw, astudio, gweithio ynddynt, ac ymweld â nhw; sydd wedi ymrwymo i sicrhau cydnorthedd ei heconomi, diwylliant, treftadaeth, amgylchedd ac adnoddau naturiol, ac iechyd a lles.</p> <p>Bydd Cynllun Datblygu Lleol 2 yn darparu datblygu cynaliadwy sydd: Yn cwrdd ag anghenion tai, economaidd, seilwaith, cymunedol, addysgol, iechyd a lles.</p> <p>Yn addasu ac ymateb yn bositif i heriau'r newid yn yr hinsawdd. Yn cynorthwyo i atgyfnerthu'r Gymraeg.</p> <p>Yn gwerthfawrogi'r amgylchedd adeiledig a naturiol, y golygfeydd a'r dreftadaeth ddiwylliannol am eu gwerth cynhenid a'r cyfleoedd economaidd cysylltiedig.</p> <p>Yn caniatáu i drigolion, busnesau a chymunedau sicrhau economi mwy amrywiol, blaengar a chydnerth er mwyn ffynnu a llwyddo.</p>
4	Annog a hyrwyddo sector twristiaeth trwy'r flwyddyn sy'n gynaliadwy ac ystyriol o'r amgylchedd, drwy gynlluniau rheolaeth cyrchfan, sy'n canolbwyntio ar ddatblygiad sensitif asedau diwylliannol ac

Amcan Rhif	Amcan CDLI
	amgylcheddol ar draws Ceredigion, a gefnogir gan sylfaen llety da sy'n darparu ar gyfer pob marchnad ac yn cynnig amrywiaeth o gyfleusterau ar gyfer bob tymor.

- 11.3 Cafodd y weledigaeth ar gyfer y CDLI newydd ac Amcan rhif 4 eu hasesu am eu cysondeb yn erbyn Amcanion yr AC/AAS. Ceir crynodeb o'r arfarniad yn Adran 5 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol.
- 11.4 Cafodd Amcan CDLI 4 ei ddiwygio o CDLI 1 i adlewyrchu'r gorchmynion lles yn well; roedd hynny'n golygu newid ychydig ar y geiriad yn unig. Gwelir bod yr amcan yn gyffredinol gyson â'r Amcanion Cynaliadwyedd, gyda pheth ansicrwydd ynghylch yr effeithiau o ran yr amcanion cynaliadwyedd mewn perthynas â'r Newid yn yr Hinsawdd, ac Ansawdd yr Aer, Dŵr a Phridd. Does dim anghysondeb rhwng yr amcan â'r amcanion Cynaliadwyedd.
- 11.5 Cafwyd bod y Weledigaeth ddiwygiedig ar gyfer y CDLI newydd yn gyson â'r Amcanion Cynaliadwyedd, a'r unig ansicrwydd oedd cysondeb y Weledigaeth o ran lleihau'r angen i deithio.

Asesiad o Arwyddocâd	Disgrifiad
++	Byddai'r Amcan/Opsiwn yn cael effaith bositif fawr ar ei ffurf gyffredol, oherwydd byddai'n datrys problem bresennol neu'n gwneud y mwyaf o gyfleoedd. ARWYDDOCAOL
+	Byddai'r Amcan/Opsiwn yn cael effaith bositif fach.
?	Mae effaith yr Amcan/Opsiwn yn ansicr.
0	Ni fyddai'r Amcan/Opsiwn yn cael unrhyw effeithiau rhagweladwy
-	Byddai'r Amcan/Opsiwn yn cael effaith andwyol fach.
--	Byddai'r Amcan/Opsiwn yn cael effaith andwyol fawr oherwydd byddai'n dwysau problemau presennol yn sylweddol. Dylid ystyried hepgor yr opsiwn. ARWYDDOCAOL

- 11.6 Dangosir y Dadansoddiad o Gysondeb ar gyfer asesu'r Polisiâu Strategol yn erbyn yr Amcanion Cynaliadwyedd yn y tabl uchod.

12. Asesiad o Bolisiâu Strategol y CDLI

- 12.1 Mae'r Strategaeth a Ffefrir ar gyfer y CDLI yn cynnwys chwe pholisi strategol drafft a luniwyd i helpu i gyflenwi'r strategaeth a ffefrir a mynd i'r afael â'r materion a nodwyd. Ni chynigiwyd unrhyw Safleoedd Strategol yn y CDLI newydd.
- 12.2 Cynhaliwyd arfarniad o'r polisiâu hyn gan ddefnyddio'r Fframwaith AC a ddatblygwyd yn ystod proses Gwmpasu'r AC ac fe'u diweddarwyd wedi hynny. Cyflwynir yr arfarniad llawn yn Atodiad 3 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol ar ffurf matrices, gydag un tabl ar gyfer pob Amcan AC/AAS.
- 12.3 Hefyd, darperir trosolwg cryno o ganlyniad yr AC, ynghyd ag argymhellion i liniaru a gwella lle bo angen a lle bo'n briodol.
- 12.4 Cafodd Polisiâu Strategol CDLI 2 eu hasesu am eu heffeithiau tebygol mewn perthynas â'r Amcanion Cynaliadwyedd. Hynny yw, a yw'r camau angenrheidiol i sicrhau Polisiâu Strategol y CDLI newydd yn debygol o helpu i sicrhau'r Amcan Cynaliadwyedd. Roedd yr Arfarniad o Gynaliadwyedd manwl o'r elfennau o fewn pob Polisi CDLI diwygiedig yn sylfaen i asesiad cyffredinol o Bolisiâu Strategol y CDLI newydd mewn perthynas â phob un o'r Amcanion Cynaliadwyedd. Dangosir crynodeb o'r asesiad o Bolisiâu Strategol a'r argymhellion yn nhabl 4.

Polisi	Tabl 4 Arfarniad o Opsiynau Polisiâu Strategol																		
	1a. Lleihau achosion a rheoli effeithiau'r newid yn yr hinsawdd (newidiadau arfordirol)	1b. Addasu i'r newid yn yr hinsawdd a lliniaru'r effeithiau	1c. Lleihau'r perygl o lifogydd	2a. Diogelu ansawdd a maint y pridd a'r mawn	2b. Cynnal a gwella ansawdd yr aer	2c. Gwarchod maint ac ansawdd adnoddau dŵr, mewndirol ac arfordirol	3a. Gwneud defnydd cynaliadwy o adnoddau naturiol	3b. Gwasanaethau a seilwaith o ansawdd uchel sy'n ystyriol o'r amgylchedd	4a. Gwerthfawrogi, cadw a gwella bioamrywiaeth a gwneud y mwyaf o wasanaethau'r ecosystem	5a. Gwerthfawrogi, cadw a gwella'r dirwedd, yr amgylchedd hanesyddol a'r dreftadaeth ddiwylliannol	6a. Cadw hunaniaeth ddiwylliannol unigryw, ac ystyried y ddemograffeg newidiol	6b. Adeiladu cymunedau bywiog, diogel, fforddiadwy, hygyrch a chydlynus	7a. Cadw cymunedau'n iach	8a. Cyfleusterau twristiaeth a hamdden ac adloniant cynaliadwy sy'n ystyriol o'r amgylchedd	9. Adeiladu'r sylfaen addysg a sgiliau	10. Gwarchod a hybu'r Gymraeg a diwylliant Cymru	11a. Hyrwyddo dulliau teithio cynaliadwy	11b. Gwella mynediad at wasanaethau	12. Annog economi fywiog ac amrywiol
Gweledigaeth ac Amcanion	++	++	+	+	+	+	++	+	++	++	++	++	+	+	+	++	+	+	+
Strategaeth a Ffefrir	-	0	0	+	-	-	+	0	?	?	++	++	+	+	+	++	+	+	++
Polisi S01: Twf Cynaliadwy	-	0	0	-	-	-	+	+	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	++
Polisi S02: Datblygu o fewn CGTau	+	0	0	+	+	-	0	+	?	?	+	+	+	+	+	0	+	+	+
Polisi S03: Datblygu o fewn CGGau	+	0	0	+	+	0	0	+	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Polisi S04: Datblygu o fewn Aneddiadau Cysylltiedig	0	0	0	0	0	0	0	+	?	?	+	+	+	0	0	+	0	0	+
Polisi S05: Tai Fforddiadwy	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	++	++	+	0	0	+	+	+	+
Polisi S06: Cynllunio a'r iaith Gymraeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+	+	+	++	0	0	+

12.5 Yn gyffredinol, gwelir bod yr effeithiau a ragwelir o ganlyniad i weithredu Polisiâu Strategol CDLI 2 yn gyson â'r Amcanion Cynaliadwyedd. Rhagwelir rhai effeithiau andwyol, sef y rhai sy'n gysylltiedig â datblygu tai a chyflogaeth newydd a'r cynnydd o ran gofynion tir a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â'r datblygu newydd hwn. Am na wyddys beth yw lleoliadau penodol y datblygiadau newydd ar hyn o bryd, mae yna ansicrwydd ynghylch sut y bydd rhai polisiâu'n effeithio ar nifer o'r Amcanion Cynaliadwyedd. Mae rhai marcïau cwestiwn hefyd ynghylch cysondeb yr amcanion, sy'n deillio o'r ffaith y gallai dilyn un o Polisiâu Strategol neu Amcan Cynaliadwyedd CDLI 2, heb ystyried y lleill, arwain at lwyddiant un ar draul un arall. Er enghraifft, gall yr amcanion o ran bodloni nodau tai a thwf economaidd yn sir arwain at effeithiau andwyol o ran y dirwedd a bioamrywiaeth os caniateir gormod o ddatblygu.

13. Mesurau Lliniaru

13.1 Mae gan y Strategaeth a Ffebrir amryw o effeithiau a ragwelir yn nhermau cynaliadwyedd. Drwy asesu'r polisiâu mi daeth hi'n amlwg y gall rhai ohonynt arwain at effeithiau negyddol bach, yn bennaf oherwydd effaith y datblygiad ar yr amgylchedd. Mae mesurau lliniaru'n ymgorffori dulliau sy'n anelu at atal, leihau neu wneud iawn am yr effeithiau cynaliadwyedd andwyol a nodwyd. Mae'n bwysig hefyd sicrhau mesurau sy'n anelu at gynyddu effeithiau positif. Yn ystod yr asesiad, nodwyd mesurau lliniaru ar gyfer pob Polisi Strategol, ynghyd â'r effaith negyddol a ragwelir ar Amcan AC/AAS, gyda nifer o'r rhain wedi'u hadeiladu i'r polisiâu eu hunain.

14. Monitro Effeithiau'r Cynllun

14.1 Mae Arfarniad o Gynaliadwyedd a Chyfarwyddeb Asesiad Amgylcheddol Strategol yn gofyn bod effeithiau cynaliadwyedd arwyddocaol gweithredu'r CDLI newydd yn cael eu monitro. Bydd y

broses hon o fonitro cynaliadwyedd, yn ei thro, yn ffurfio rhan o fframwaith monitro CDLI 2.

- 14.2 Bydd fframwaith monitro Arfarniad o Gynaliadwyedd CDLI 2 yn seiliedig ar y dangosyddion a nodwyd i gefnogi'r Amcanion Cynaliadwyedd y mae CDLI 2 wedi'i asesu yn eu herbyn, er mwyn helpu i ddeall i ba raddau mae'r amcanion hyn yn cael eu cyflenwi. Ceir rhestr o ddangosyddion posib yn Atodiad 1 o Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol, ochr yn ochr â'r amcanion a'r materion cynaliadwyedd. Ar yr adeg hon o'r broses mae'n rhy gynnar i ddatblygu fframwaith monitro am nad yw effeithiau gweithredu'r cynllun yn glir eto. Bydd hyn yn cael sylw yn ystod cam Adneuo CDLI 2, yn Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd, ac fe'i cadarnheir ar adeg mabwysiadu. Ni fydd angen monitro'r holl ddangosyddion hyn, dim ond y rhai sydd fwyaf priodol i fonitro unrhyw effeithiau arwyddocaol a nodwyd yn ystod y prosesau asesu. Bydd y rhestr faith a geir yn Atodiad 1 felly'n cael ei chwtdogi'n sylweddol wrth fynd ati i ddatblygu'r fframwaith monitro terfynol, a gyhoeddir yn Natganiad Mabwysiadu'r AC.

15. Sylwadau ar yr Arfarniad o Gynaliadwyedd

- 15.1 Mae copiâu o'r Crynodeb Annhechnegol ac Adroddiad llawn yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol ar gael i'w gweld ar wefan y Cyngor. Mae ffurflenni ar gael yma hefyd ar gyfer cyflwyno sylwadau, neu drwy ffonio 01545 572123.
- 15.2 Os hoffech chi wneud sylw am y Crynodeb Annhechnegol neu Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol ar gyfer y CDLI, anfonwch eich barn drwy e-bost, neu'n ysgrifenedig erbyn 12 canol dydd ar 12 Medi 2019 i:
- Polisiau Cynllunio
Yr Economi ac Adfywio

Neuadd y Sir

Stryd y Farchnad
ABERAERON.
Ceredigion
SA46 0AT
Ffôn:01545 572123
E-bost: ldp@ceredigion.gov.uk

- 15.3 Pan fydd y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben, bydd y sylwadau a dderbyniwyd ar Adroddiad yr Arfarniad o Gynaliadwyedd Cychwynnol yn cael eu hystyried yn y CDLI 2 terfynol. Bydd polisiau manwl y CDLI 2 Adneuo ac unrhyw newidiadau arwyddocaol i'r CDLI newydd yn cael eu hasesu a'u hadrodd mewn Adroddiad Arfarniad o Gynaliadwyedd.

16. Mabwysiadu'r Cynllun

- 16.1 Cyhoeddir Datganiad AAS unwaith bod y CDLI newydd wedi'i fabwysiadu gan Gyngor Sir Ceredigion. Pwrpas y Datganiad hwn yw disgrifio: sut mae ystyriaethau amgylcheddol wedi'u hintegreiddio i'r cynllun; sut mae Adroddiadau AC wedi'u hystyried; sut mae'r safbwyntiau a fynegwyd wrth ymgynghori ar y cynllun a'r Adroddiad AC wedi cael eu hystyried; y rhesymau dros ddewis y cynllun a fabwysiadwyd, yng ngoleuni opsiynau amgen rhesymol; a'r mesurau a gymerir i fonitro effeithiau amgylcheddol arwyddocaol rhoi'r CDLI newydd ar waith.